

El triangle econòmic Elx, Alacant, Santa Pola

La rebel·lió del sud

Els promotors del projecte pensen que han trobat la panacea de tots els problemes de la zona. Els despatxos dels polítics estan plens de papers sobre aquesta iniciativa i el món universitari treballa meticulosament diferents estudis d'impacte. Un bilió de pessetes, almenys, hi ha en joc.

Un dia calorós del mes de juliol del 1989, tres homes van agafar a Alacant l'avió cap a Sevilla. El motiu del viatge era veure de prop l'estat de les obres de l'Expo 92, coincidint amb les Olimpíades de Barcelona. Manuel Peláez Castillo, constructor de tota la vida, establert a Alacant, l'expert de polítiques de desenvolupament supramunicipal, Alfonso Vegara, fidel col·laborador de l'anterior i Jesús Muñoz Villaverde, propietari de la potent urbanitzadora Alicante Urbana formaven aquell trio de viatgers que més tard revolucionarien els despatxos dels polítics, dels empresaris i del món universitari del País Valencià amb el projecte d'eix o triangle Elx-Santa Pola-Alacant. De tornada de Sevilla, els tres homes es posaren d'acord per a promoure la idea pitjant a fons l'accelerador. Avui el projecte ja té una estructura primària integrada en un club d'inversors format per unes 70 empreses de la totalitat dels sectors de les comarques de l'Alacantí i el Baix Vinalopó. La caixa dels diners d'aquest club, constituït com a societat anònima, disposa de 250 milions per a sufragar les despeses d'elaboració dels estudis preliminars que ja comencen a publicar conclusions, unes positives però altres negatives i alarmants que anuncien perills d'especulació de terrenys, ruptura de l'equilibri comarcal, deixant-ne despenjades comarques no incloses dins de la influència del prometedori triangle i fins i tot crítiques des del punt de vista polític que veuen en el projecte confabulacions i trames d'interessos de tota mena.

El director gerent del club d'inversor, Jesús Barrajón, economista per la universitat pontifícia de Comillas simplifica les coses la passada setmana en declaracions a aquest revista: "El que volem.

coalició Esquerra Unida, amb casa a Elx, defensa l'eix, però hi posa condicions. "Un projecte de desenvolupament econòmic és bo sempre que es respecten les característiques pròpies de la zona, socialment i culturalment, el medi ambient i que s'evite alhora una intervenció de capital privat que degeneri en una clara especulació", segons declarava a EL TEMPS fa uns dies.

Els alcaldes de les tres ciutats vèrtexs del triangle estan lògicament tots tres d'acord. Manuel Rodríguez Macía, responsable de l'alcaldia d'Elx no obstant, indica, indirectament la conveniència d'ampliar el triangle: "Un esforç de col·laboració aniria en benefici no sols dels nostres tres municipis sinó de la resta dels que conformen el País Valencià". El socialista Rodríguez Macía va més lluny en els seus raonaments: "Es precis—assenyala— concebre el territori com un lloc d'encontre i no com una referència de llunyania o de separació".

L'elecció dels tres punts Alacant, Sant Pola i Elx per a limitar el triangle té per a nombrosos observadors una lectura política amb conseqüències "nefastes" per al futur del País Valencià.

En primer lloc, tal com està programat el projecte, se'n deixen fora altres nuclis de pes, com Crevillent, al mateix Baix Vinalopó, o Elda i, més al nord, Alcoi. Pasqual Mollà és d'aquest parer quan diu que "és clar que com més ampli siga el triangle més homogenis seran els resultats", i aposta tot seguit per incloure des d'ara mateix Crevillent com a tercer vèr-



Manuel Peláez Castillo, principal promotor del triangle és propietari d'ECISA, constructora amb seu social a Las Palmas de Gran Canària.

RAFA GIL

senzillament —diu—, és dinamitzar el desenvolupament econòmic d'aquesta àrea geogràfica perquè està demostrat que l'actual dinàmica no respon a les necessitats d'avui i molt menys a les del pròxim segle XXI".

Sembla que en aquest sentit hi ha unitat de criteris de polítics i homes d'empresa. Pasqual Mollà, diputat a Madrid per la

Homes i triangle

Aquests noms són els dels promotors i protagonistes del naixement i evolució del projecte del triangle econòmic Elx-Alacant-Santa Pola.

Manuel Peláez Castillo. Constructor andalús, propietari d'Encisa, Estructuras i Cimientos Insulares, i de Peláez Castillo, SA, totes dues, anecdòticament, amb seu social a Las Palmas de Gran Canària. Va ser l'home que va fixar els tres punts del triangle amb consell d'assessor tècnics.

Alfonso Vegara. Arquitecte especialista en temes de desenvolupament supramunicipal i home de tota confiança de Manuel Peláez. És propietari de Taller de Ideas, empresa madrilenya per la qual passen a ser analitzades totes les iniciatives del triangle.

Jesús Muñoz Villaverde. Soci majoritari d'Alicante-Urbana i pioner del triangle amb Manuel Peláez. És actualment el secretari del Club d'Inversors.

Francisco Conejero Bas. Alcalde de Santa Pola.

Manuel Rodríguez Macía. Alcalde d'Elx.



Manuel Rodríguez Macía, alcalde d'Elx.

ARXIU

Angel Luna. Ex-conseller de Sanitat del govern autonòmic valencià i ara alcalde d'Alacant. Ha heretat del seu predecessor en el càrrec, socialista com ell, José Luís Lassaletta, la tasca de defensar el triangle, ja que va arribar a l'alcaldia quan el projecte estava en marxa.

Jesús Barraón. Director general del Club d'Inversors. És llicenciat en ciències econòmiques per la Universitat Pontificia

de Comillas. Per aquesta raó, alguns observadors veuen la mà de l'Opus Dei en la iniciativa del projecte de desenvolupament econòmic d'aquesta zona del sud del País Valencià.

Diego Macià i José Pomares. Arquitectes responsables d'un estudi d'inversió de la fira alacantina sobre una superfície d'un milió de metres quadrats.

Ramón Martín Mateo. Rector de la Universitat d'Alacant. Vol aprofitar del triangle per incloure un campus científic.

Fernando Vera. Professor de la Universitat d'Alacant. Autor d'un estudi d'impacte ambiental del triangle.

Luis Díaz Alperi. President de la Cambra de Comerç d'Alacant. És una de les veus més crítiques contra el "centralisme" de València en detriment de les comarques del sud. El triangle és la seua arma llançadora contra el "centralisme" de València.

Vicente Gosálvez. Autor d'un estudi socio-econòmic que defineix l'àrea del triangle com a zona òptima de desenvolupament per les seues condicions ambientals i diversificació industrial.

I. P.

text d'un triangle ampliat. Una altra opció que encara no s'ha descartat del tot seria la del macro-triangle Alacant-Santa Pola-Múrcia que sembla abonada per un corrent d'opinió dins del partit socialista -capitanjada per Antoni Garcia Miralles, president de les Corts valencianes- com a contrapès a un "centralisme" del poder de decisió a València i per consegüent reduir la capacitat d'acció del president Joan Lerma.

El director del club d'inversors, parlant amb la mà al cor -segons diu- ha afirmat a EL TEMPS que "en cap moment s'ha pensat en preparar una lluita político-financera aprofitant aquest projecte, que és únicament i exclusivament una idea de caràcter econòmic". No obstant, sense adonar-se i amb tota naturalitat (molts associen aquest economista al nucli alacantí de l'Opus Dei, igual que nombrosos empresaris que han dit que sí al principal promotor Manuel Peláez per ajudar-li a realitzar la idea), sempre utilitza l'expressió "província alacantina" i no parla mai de comarques com a ossam socio-econòmic del país.

Encara que existeix aquest perill, Pascual Mollà no lleva del tot la confiança al club d'inversors alacantí quan afirma que "al si d'aquest grup estan canviant

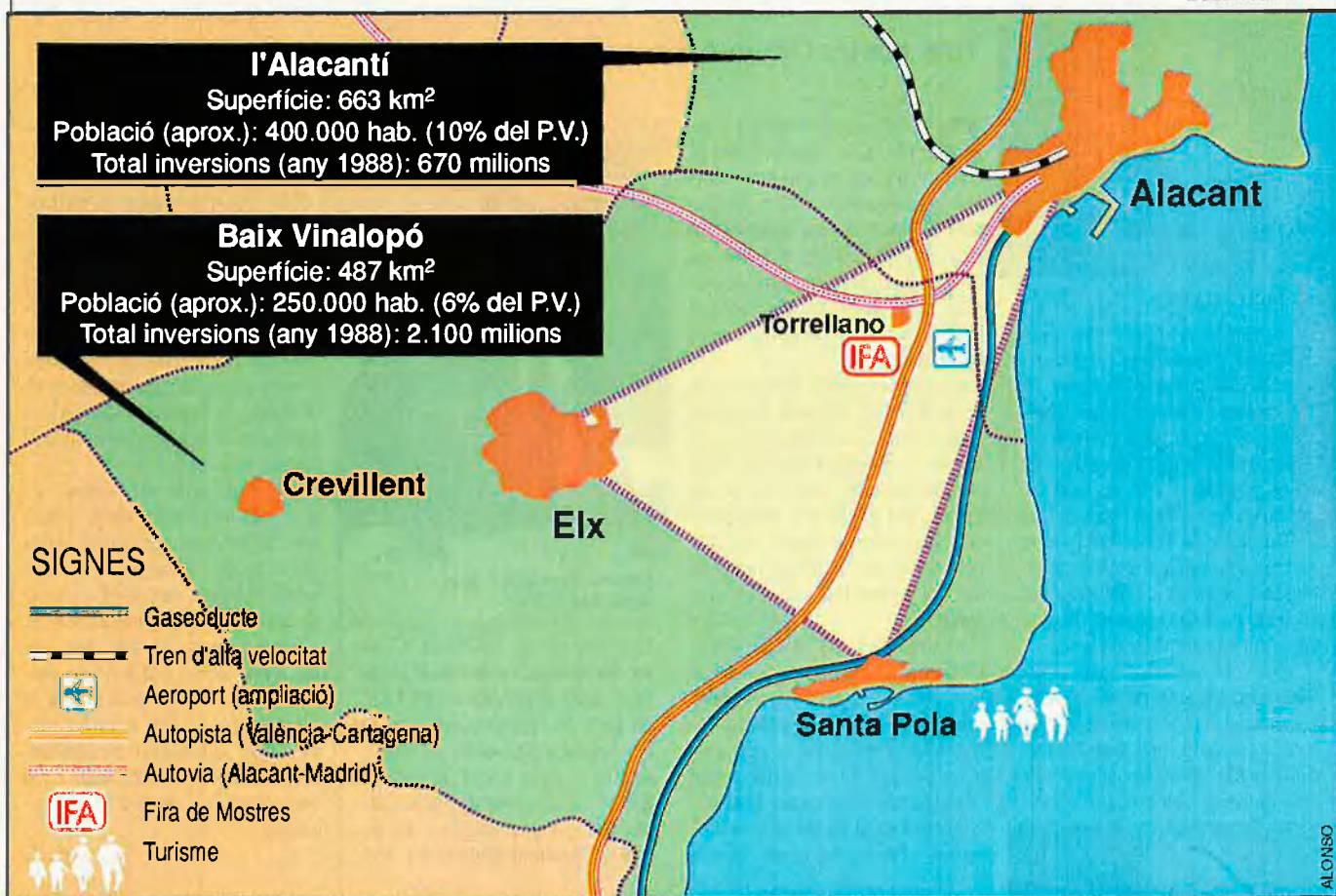
les posicions i ja no representa tan sols els interessos individuals dels primers membres, sinó que ha arribat a fixar objectius més enllà dels estrictament especuladors". El cercle empresarial controlat per Manuel Peláez i els seus amics ha anunciat fa pocs dies que per als pròxims mesos pensen ranegar la xifra de 100 empreses i ampliar el capital social de la societat promotora, en què donaran entrada a qualsevol empresa interessada de moment en la "informació privilegiada i més tard en la realització de projectes".

Mentre que el projecte està a les beceroles, han nascut ja dos noves societats, apadrinades pel mateix Club d'inversors i que s'han posat mans a l'obra per a construir edificis i aparcaments pertot arreu. La primera, amb 500 milions, es dedica a promoure urbanitzacions incloses en el triangle i la segona, amb 200 milions, té en cartera l'execució d'obres d'aparcaments públics en les principals aglomeracions de més de 50.000 habitants de la zona, per descomptat a Alacant, Santa Pola i Elx.

Pel que fa a les principals vertebracions del triangle, algunes d'elles ja han trobat l'ajuda econòmica necessària. Un grapat d'empresaris, amb els diners en la mà, estan disposats a invertir 2.000 mi-

lions en el port de la ciutat per realitzar una ampliació de 100.000 metres quadrats. Aquests inversors estan vinculats al comerç exterior i a l'entitat Sociedad Anònima de Gestión i Almacenamiento (SAGA), concessionària per l'Ajuntament de la ciutat de l'estació de reconeixement TIR per al despatx via terrestre de duanes, del SOIVRE (control d'exportacions) i altres serveis lligats al tràfic exterior.

El projecte vol concretament rellançar l'emmagatzemament, manipulació de càrregues i realització dels tràmits legals d'exportació-importació. El vice-president del govern central Narcís Serra en persona va concedir a aquest tema "tractament prioritari" en unes declaracions públiques durant una visita a València el passat mes d'octubre. El pla portuari governamental és molt més ambiciós quant a la construcció dels accesos al port des de les autovies de Múrcia i Madrid. La inversió prevista és de 4.500 milions. Segons responsables del port, la realització del projecte representa una inversió bruta de 3.900 milions de pesetes als quals s'han d'afegir 600 milions més que la Junta del Port aportarà per a la construcció d'un entramat viari interior del port.



¿Què hi ha dins del triangle?

El triangle limita una sèrie de projectes que, o bé ja figuraven en diversos plans anteriors de desenvolupament de la zona, o s'hi han afegit en l'últim moment.

Projecte d'autopista Alacant-Cartagena. Encara que el ministre Josep Borrell ha anunciat la intenció de traure a concurs la realització d'aquesta infraestructura de comunicació l'any que ve, són molt pocs els que creuen que es farà realitat algun dia.

Un informe sobre el tema publicat el passat més d'octubre indicava que la futura autopista "trencaria l'eix Alacant-Santa Pola-Elx, ja que impermeabilitzaria el litoral i l'interior amb una depreciació de la zona d'Elx".

L'Aeroport de l'Altet. Previst com a principal nexa de comunicació de la Institució de Fires d'Alacant, IFA, els estudis per a la seua ampliació van al revés de la política de les línies aèries. Iberia ha reduït fa un mes el trànsit dels seus vols interiors, en benefici de València.

El Port d'Alacant. Molts empresaris estan interessat a ampliar i modernitzar les instal·lacions per a no arribar a ser

simplement un punt complementari del port de València, tercer per ordre d'importància de la Mediterrània després dels de Marsella i Barcelona.

El tren d'alta velocitat. El triangle representa un suport a la reivindicació per part d'Alacant per a la prolongació del tren d'alta velocitat que fins ara, segons els projectes aprovats, s'atura a Barcelona, sense baixar més cap al sud. Les comunicacions per via fèrria són dolentes més enllà d'Alacant, cap al sud, ja que, a partir del terme d'Alacant, desapareix l'electrificació.

L'ampliació de la Fira. Un ambiciós projecte pretén construir estructures complementàries per a potenciar la fira sobre uns terrenys d'un milió de metres quadrats.

El Gasoducte. La instal·lació del gasoducte des de Sevilla, passant per Cartagena cap a Múrcia i Alacant, fins a València i Barcelona s'ha quedat en suspens de moment i no té caràcter prioritari per a Enagás, empresa pública responsable del projecte.

L'autopista que uniria Alacant i Cartagena—cada dia més lluny de convertir-se en realitat— encara que figura com una de les vèrtebres principals del triangle en qüestió, compta amb el vist-i-plau del ministre d'Infraestructures i Transports, Josep Borrell. Borrell va anunciar a finals d'octubre passat l'eixida a concurs del projecte durant el primer trimestre de l'any que ve.

El ministre, no obstant, va afegir durant una entrevista amb el president de la comunitat autònoma de Múrcia, Carlos Collado, els seus dubtes fundats "sobre l'interès de la iniciativa privada en la participació dels treballs de l'autopista". El gasoducte, altra vena econòmica del potenciament triangular, ha quedat apartat per l'empresa estatal Enagás, directora de la construcció d'aquesta conducció del gas africà que ha de passar per Cartagena, Múrcia, Alacant i València cap a Barcelona i la frontera amb França.

Segons partaveus oficials d'Enagás, encara no està molt clar si el gasoducte circularà per l'itinerari previst en un principi o si es desviarà des de Sevilla en línia recta cap a Terol per arribar a França.

I. P.

Ignasi Pellicer